

Gäller för: Mammografienhet Uddevalla sjukhus
Innehållsansvar: Maria Edegran, (mared2), Överläkare
Godkänd av: Maria Edegran, (mared2), Överläkare

Giltig från: 2025-06-03
Giltig till: 2027-06-03

Utlåtande – undersökning, indikering, efter rond

Bakgrund

Behov av ett stöd för strukturerade utlåtanden på mammografiavdelningen.

Syfte

Tydliga utlåtanden med rätt information.

Förändringar sedan föregående version

Inga förändringar.

Innehåll i utlåtandet

Indikation

Kortfattad orsak till undersökningen. Tidigare operationer av intresse kan nämnas.

Mammografi höger och vänster bröst/ mammografiutredning selekterad:

- Vid selektionsutredningar ska svaret omfatta en sammanfattande bedömning av bilderna både från screeningtillfället och utredningstillfället. Bilderna vid utredningen är en komplettering till screeningbilderna, även om det är en separat diagnoskod. Inget annat svar går ut på screeningbilderna.
- Kortfattad beskrivning av parenkymtyp, t ex täthet, eventuell asymmetri och parenkymfördelning.
- Beskrivning av fynd:
 - Utseende kortfattat, t ex. form, avgränsning.
 - Läget beskrivs med sida, kvadrant, klockslag, **avstånd** från mamillen **alltid i cm**.
 - **Storlek** på fynd **alltid i mm**, viktigast att ha med största måttet.
 - Bedömning angående hur malignitetsmisstänkt fyndet är i ord, använd gärna benign, oklar, malignitetsmisstänkt- respektive malignt utseende.
 - Är fyndet nytillkommet, ökat i storlek eller oförändrat jämfört med tidigare?

- Om det är flera fynd får respektive fynd beskrivas.
- Kod (1-5) Höger/Vänster: Endast en kod per sida anges, vid flera förändringar anges kod för den förändring som har högst kod. För övriga förändringar uttrycks istället misstankegrad i ord i beskrivningen.

Ultraljud höger och vänster bröst (eller bröstkorgs-vägg) och axiller bilateralt:

- Vid behov kan parenkymtyp kommenteras, t ex skuggivande eller småcystisk fibroadenos.
- Beskrivning av fynd:
 - Bedöm om ultraljudsfyndet motsvarar ett mammografifynd/ palpationsfynd.
 - Utseende kortfattat, t ex ekotäthet, form, avgränsning, orientering.
 - Läget beskrivs med sida, kvadrant, klockslag, närhet mamill/areolakant/perifer?
 - **Storlek** på fynd **alltid i mm**, viktigast att ha med största måttet. Storlek mäts i första hand parallellt med huden eftersom ekoskugga kan försvåra korrekt storleksbedömning på djupet.
 - Bedömning angående hur malignitetsmisstänkt fyndet är i ord, använd gärna benign, oklar, malignitetsmisstänkt- respektive malignt utseende.
 - Om fyndet är känt tidigare, har storleken förändrats?
 - Är fyndet palpabelt?
- Om det är flera fynd får respektive fynd beskrivas. Ange också om möjligt avstånd i cm mellan fynden, alternativt storlek för hela tumörområdet vid flera tumörer.
- Lymfknotor med patologiskt utseende i axillen?
- Kod (1-5) Höger/Vänster: Endast en kod per sida anges, vid flera förändringar anges kod för den förändring som har högst kod. För övriga förändringar uttrycks istället misstankegrad i ord i beskrivningen.

Ultraljud höger/vänster bröst med finnålpunktion eller corebiopsi/ Stereotaxisk bröstpunktion och mammografisk preparatröntgen

Har lokalbedövning använts? Vad har punkterats? Vid cytologi antal glas och märkningen av dem. Vid biopsi antal biopsier. Om preparatröntgen utförts, fanns kalk i preparatet?

Avslutning på utlåtandet

- Vid behov en kort sammanfattande bedömning.
- Startas SVF?
- Patienten vidare till bröstmottagningen?
- Åter till screeningen?

Tillägg

Skriv gärna kortfattat svar på eventuell cytologi i ett tillägg sist på utlåtandet. Det underlättar vid rondförberedelse och om patienten kommer tillbaka.

Övrigt

Ultraljudsledd eller stereotaxisk trådindikering och kontroll av trådindikering

- Har patienten fått lokalbedövning?
- Från vilken riktning har tråden lagts in?
- Passerar tråden genom tumören? Om inte, hur är den belägen i förhållande till tumören?
- Avstånd från hud till tumör och eventuellt skänkeldelning?
- Är det markerat med tuschkryss på huden över tumören?
- Har bilderna demonstrerats för opererande kirurg?

Mammografisk preparatröntgen med nålindikering

- Finns tumören med i preparatet?
- Avstånd från tumörkant till närmaste preparatkant. Om osäkerhet angående radikalitet ange klockslag.
- I vilka hål i hållplattan har kanyler placerats för att indikera tumören.
- Har opererande kirurg meddelats per telefon?

Patologronden

- Om beslut angående fortsatt utredning eller uppföljning hos oss tas ska orsak till beslutet och vad vi planerar göra dokumenteras.
- Det är bra om cytologisvar/PAD svar nämns kortfattat, särskilt om det inte står som ett tillägg i tidigare mammografisvar. Detta eftersom det underlättar att hitta informationen nästa gång vi undersöker patienten.
- I övriga fall, när det inte är något speciellt, kan man använda standardsvar ”Demonstrerad på rond”.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Mammografienhet Uddevalla sjukhus

Innehållsansvar: Maria Edegran, (mared2), Överläkare

Godkänd av: Maria Edegran, (mared2), Överläkare

Dokument-ID: NU10129-1655924590-78

Version: 5.0

Giltig från: 2025-06-03

Giltig till: 2027-06-03